

Бобрицька Валентина Іванівна, доктор педагогічних наук, професор;

Коба Ірина Віталіївна, студентка 2-го курсу освітньо-професійної

програми «Початкова освіта»

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Україна

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ

Формування глобального освітнього простору суттєво впливає на процес і результати навчання та виховання молодшої людини в сучасному навчальному закладі. Водночас із беззаперечним і часто неоднозначним впливом цього простору на розвиток інформаційно-освітніх систем, це створює потужний стимул для теоретичних і прикладних досліджень нагальних проблем освіти в умовах її інформатизації. З огляду на це, інформатизація освіти у педагогічному закладі вищої освіти (далі – ЗВО) спрямована на підготовку кваліфікованого учителя, зокрема початкових класів, з урахуванням запитів суспільства щодо його конкурентоспроможності, компетентності, мобільності, здатності працювати на рівні світових стандартів, готовності до постійного професійного удосконалення впродовж життя.

Оскільки педагог є ключовою постаттю освітнього процесу, то особливо відчутною є потреба пошуку адекватних методик навчання у процесі професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів. Тож метою цього дослідження визначено: обґрунтування доцільності застосування інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) у формуванні готовності у майбутнього вчителя початкових класів до оцінювання навчальних досягнень учнів.

Узагальнення теоретичних напрацювань і власного досвіду викладання у педагогічному ЗВО [1; 2; 3] дає підстави для висновку про те, що умовою здійснення ефективної підготовки майбутнього вчителя початкових класів до

оцінювання навчальних досягнень учнів є ІКТ. Визначаємо провідною умовою ефективності цього процесу таку організацію освітнього процесу у ЗВО, за якої *методика оцінювання навчальних досягнень студентів є своєрідною проєкцією їх майбутньої професійної діяльності*. Вважаємо, що ефективність застосування ІКТ як засобу формування готовності майбутніх учителів початкових класів до оцінювання навчальних досягнень учнів створюється шляхом проведення науково-дослідної роботи, практикою знаряддевого застосування персонального комп'ютера, системами опрацювання тестової, графічної, числової інформації, баз даних і знань, застосування ІКТ для підготовки до навчальних занять та електронного навчального курсу (далі – ЕНК), що базується на платформі Moodle навчального закладу, зокрема Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Студент на базі платформи Moodle може вивчати матеріал зареєстрованих курсів у визначеній послідовності, проходити навчальні та контрольні тести, виконувати завдання, задавати запитання на форумі викладачу. Вся статистика проходження курсу зберігається і є доступною студенту і викладачу. Наприклад, структура ЕНК «Актуальні проблеми педагогіки» (викладач: професор В. Бобрицька) на базі платформи Moodle має такі блоки:

- 1) *загальна інформація про дисципліну, що включає такі компоненти*: робоча програма, календарний план, критерії оцінювання, друковані джерела та Інтернет-ресурси, глосарій, путівник по курсу (презентація, форум тощо);
- 2) Змістові модулі, що мають такі складники: путівник, що включає методичні матеріали та форум; теоретичний навчальний матеріал у вигляді структурованого лекційного матеріалу, мультимедійні презентації лекцій, аудіо-, відео- навчальних матеріалів та тестів (навчального та контрольного); практичні (семінарські, лабораторні роботи), які включають завдання для обговорення, список індивідуальних завдань та методичні рекомендації (інструкції) з виконання роботи; завдання для самостійної роботи з методичними вказівками (інструкціями) до виконання завдань, списку індивідуальних завдань та критеріїв для їх оцінки, тесту;

- модульний контроль, яким передбачено контрольні запитання та типові відповіді, тест для самоконтролю та контрольний тест;

3) підсумкова атестація.

Для ефективної реалізації методики оцінювання навчальних досягнень майбутніх учителів початкових класів як своєрідної проєкції їх майбутньої професійної діяльності з визначення ефективності набуття учнями знань і компетентностей, важливо урахувати також й те, що значна частина навчальних годин з вивчення кожної дисципліни відводиться на самостійне опрацювання. У матеріалах ЕНК розміщено додатковий теоретичний матеріал (ресурс типу урок), завдання для самостійного виконання та методичний матеріал, який забезпечить його якісне виконання студентами. Завдання формулюється у такій формі: текст завдання, форма подання результатів виконання, критерії оцінювання, термін виконання, список додаткових друкованих та Інтернет-джерел. Наприклад, складник «Критерії оцінювання» містить інформацію щодо системи оцінювання поточних і підсумкових навчальних досягнень студентів з дисципліни. З кожного модуля вказується розподіл балів за виконання завдань та шкала оцінювання та гіперпосилання на кожен елемент, що оцінюється. Навчально-методичні матеріали з практичних (семінарських, лабораторних) робіт оформляються у вигляді: вебсторінки (сторінок), посилань на файли різних форматів та завдань. Результат виконання лабораторної (практичної) роботи студенти можуть надсилати викладачеві в електронній формі до навчального порталу, подавати у паперовому вигляді або усно. Але у будь-якому разі використовується тип ресурсу *завдання*. Після перевірки та оцінювання виконаних завдань, викладач має виставити бали до електронного журналу (е-журналу).

Узагальнення викладеного дає змогу сформулювати низку узагальнень. По-перше, інформатизація освіти дає можливість найефективніше використовувати потенціал методів і засобів ІКТ усіма учасниками освітнього процесу. По-друге, застосування ІКТ у процесі оцінювання навчальних досягнень учнів/студентів є невід'ємною складовою удосконалення освітнього

процесу у загальноосвітній/вищій школі. По-третє, практичний досвід свідчить, що застосування системи Moodle у процесі діагностики рівня набутих майбутнім учителем початкових класів знань і компетенцій дає йому можливість ще на етапі навчання у педагогічному ЗВО опанувати методику оцінювання навчальних досягнень своїх та інших, вмінь моделювати ці процеси з огляду на специфіку його майбутньої професійної діяльності.

Література:

1. Бобрицька В.І. Підготовка майбутнього вчителя до оцінювання навчальних досягнень учнів в умовах інформатизації освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Вип. 55. Педагогічні науки: реалії і перспективи.* 2016. С.27-32
2. Бобрицька В.І., Глушак О. М. Основи інформаційної культури бакалаврів з філології: навч.-метод. посібн. [для студ. закл. вищ. освіти]. Полтава : Поліграфічний центр «Скайтек», 2014. 116 с.
3. Бобрицька В.І. Процька С. М. Організаційно-педагогічні умови застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі професійної підготовки студентів гуманітарних спеціальностей. *Вісник Житомирського університету.* 2013. С. 34 – 37.